

СПЕЦИАЛНОСТ: АРАБИСТИКА

Магистърска програма: Близкоизточни изследвания: Общество и култура на арабския свят

Срок на обучение:

– 3 семестъра (за кандидатите с бакалавърска или магистърска степен по арабистика или сродна специалност)

– 4 семестъра (за всички останали)

Форма на обучение: редовна

Прием в програмата: от зимен семестър

Ръководител: доц. д-р Симеон Евстатиев

e-mail: s.evstatiev@uni-sofia.bg

Административен секретар: Лора Минчева

Тел.: 02/980 43 57; *e-mail:* arabistika_su@mail.bg

Изисквания и условия за прием

В магистърската програма „Близкоизточни изследвания: Общество и култура на арабския свят“ се допускат както кандидати, притежаващи бакалавърска или магистърска степен по арабистика („специалисти“), така и кандидати, завършили бакалавърски или магистърски програми в други специалности („неспециалисти“). В рамките на програмата специалистите и неспециалистите се обучават по отделни учебни планове, които споделят и общи модули. И специалистите, и неспециалистите, изучават интензивно практически арабски език в отделни групи.

Кандидатите за местата, субсидирани от държавата, трябва да имат диплома за бакалавърска степен с минимален успех, определен съгласно общите изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“.

Всички кандидати се явяват на устен изпит под формата на събеседване интервю на български език.

Програма за събеседване

При интервюто се оценява личната мотивация на кандидатите, във връзка с която се взема под внимание и тяхната предварителна ориентация по общи основни теми и проблеми от историята на Близкия изток и исляма. Събеседването протича по следния начин:

1. Кандидат-магистрантът излага сбито своите мотиви да кандидатства за магистратура по блискоизточни изследвани с акцент върху изучаването както на арабския свят и исляма, така и на арабски език.

2. Кандидатът представя досегашната си подготовка по специалността, която е завършил.

3. Кандидат-магистрантът излага накратко своите намерения за придобиването на академични знания и за изследвания в желаната магистърска програма.

4. Кандидатът посочва своите предварителни планове за бъдеща професионална реализация, свързана с магистърската програма по блискоизточни изследвания.

5. Комисията оценява общохуманитарната подготовка на кандидата и неговата/нейната способност за аргументация.

Изпитната комисия поставя оценка по шестобалната система. Балът се образува от средния успех от дипломата за висше образование и от оценката на изпитната комисия.

В случай че кандидатът не е изучавал арабски език и не е завършил „Арабистика“ или сродна специалност, той може да бъде приет само в 4-семестриалния вариант на програмата (с разширено изучаване на арабски език и други дисциплини, по които завършилиите „Арабистика“ вече са придобили подготовка).

Препоръчителна литература:

- Евстатиев, Симеон. *Религия и политика в арабския свят: Ислямът в обществото*, София: Изток-Запад, 2011.
- Евстатиев, Симеон (съст.). *Ислямът. Кратък справочник*, София: Изток-Запад, 2007.
- Евстатиева, Галина. *Ислямът и забулването на жените в арабския свят*, „Изток-Запад“, София, 2016.

- Павлович, Павел. *История и култура на Древна Арабия*, София: Галеон, 2008.
- Пеев, Йордан. *Съвременният ислям*, София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 1999.
- Теофанов, Цветан. *Арабската средновековна култура: От езицеството към исляма*, София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2004.

Приемът на кандидати за обучение срещу заплащане в магистърската програма се извършва чрез устно събеседване. До събеседване се допускат кандидати, завършили висше образование с успех, не по-нисък от „добър“. Изпитът събеседване с тези кандидати също се провежда на български език и съобразно гореизложената програма за събеседване има за цел да установи тяхната мотивация за обучение в програмата, езиковата им култура и кръг от академични интереси, както и техните способности и умения за критическо и аналитично мислене.

Цели и насоченост на програмата

Първа по рода си в България, тази магистърска програма по близоизточни изследвания е основана на най-новите съвременни тенденции в европейското и американското университетско образование в тази област, като стъпва и на вече десетилетните традиции в изучаването на арабския свят и исляма в специалност „Арабистика“ при СУ „Св. Климент Охридски“. Програмата има за цел да предостави на студентите знания и практически умения, свързани със задълбоченото познаване и специализираното разбиране на арабския свят и исляма, в съчетание с интензивен практически курс по арабски език – както за „специалисти“, така и за „неспециалисти“. Общественополитическите процеси, културните и религиозните явления, свързани с исляма и обществата в Близкия изток (в широкия смисъл на термина, включващ и Северна Африка) се изучават в тяхното взаимодействие с християнството и западната цивилизация. Осигурен е и специализиран поглед върху ролята на съвременните арабски държави в системата на международните отношения, като се отделя внимание на техните политически и културни връзки с Европа и Америка, включително с Балканите и България.

Професионални компетенции

Магистърската програма изгражда висококвалифицирани аналитични специалисти, способни да разбират и да дават оценка за общественopolитическите процеси, културните и религиозните явления, свързани с Близкия изток и исляма, разбирането на които предполага владеене или ползване на арабски език. С оглед на нарастващите нужди на трудовия пазар от такива специалисти получаваните професионални компетенции и специализация в рамките на програмата въз основа на модулния принцип се отчитат конкретните интереси на студентите и техния избор на професия.

Обучение (знания и умения, подготовка)

Фокусиран около предоставянето на знания за арабския свят и исляма, учебният план е основан върху интердисциплинарна концепция, включваща знания от различни области: история, филология, международни отношения, философия, религия и теология, науки за културата, изкуствознание, политически науки, право.

В хода на обучението подходите, присъщи на съвременните блискоизточни изследвания (Middle Eastern Studies), се надграждат върху постиженията на класическата европейска арабистика и ислямознание (Islamic Studies) – област, изучаваща не само теологическите основания на исляма като „религия“, а миналото и съвремението на обществата и културите, в които ислямът играе важна роля. Ето защо и в учебния план е застъпен модулният принцип, предоставящ на студентите възможност за самостоятелен избор на допълнително профилиране чрез набор от избираеми дисциплини и факултативни модули по практически арабски език, който е безусловно необходим на всеки професионалист и специалист по проблемите на Близкия изток и исляма.

Неотменна част от програмата е включеният в нея интензивен практически курс по арабски език – както за „специалисти“, така и за „неспециалисти“.

Стажът се актуализира всяка академична година, като обикновено се провежда в Министерството на външните работи на Република България и други държавни институции, в неправителствени организации, медии.

Преподавателски екип

Преподавателите в програмата са водещи български учени и специалисти в областта на арабската история, ислямската религия и култура, блискоизточната политика и дипломация. Привлечени са изтъкнати учени и от различни други специалности, катедри, факултети и институти, а някои курсове се водят и от утвърдени експерти, дипломати и журналисти с богат практически опит. Занятията по практически арабски език се водят от висококвалифицирани преподаватели с опит в обучението на студенти.

Професионална квалификация и възможности за реализация

Завършилите програмата придобиват образователно – квалификационна степен „магистър по арабистика“ с професионална квалификация „арабист, магистър по блискоизточни изследвания“.

Цялостната насоченост и профилът на магистърската програма са съобразени с широките обществени нужди и възможности за реализация на ползващи арабски език аналитични специалисти по въпросите на Близкия изток и исляма в държавната администрация и правителството, в общественя и частния сектор.

Арабистите магистри по блискоизточни изследвания се реализират като дипломати, изследователи и преподаватели, преводачи, журналисти, публицисти, политически анализатори, служители, експерти и консултанти в областта на междудържавните и регионалните връзки със страните от блискоизточния регион, както и на междуетническите, интеркултурните и междурелигиозните отношения. Те намират своя професионална реализация в различни български държавни институции и международни организации, включително и в неправителствения сектор.

Завършилите програмата, които проявяват интерес към по-нататъшна академична и изследователска работа, могат да продължат обучението си и в ОНС „доктор“.